Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах

ГАРВАРДСЬКИЙ СТИЛЬ (HARVARD REFERENCING STYLE)

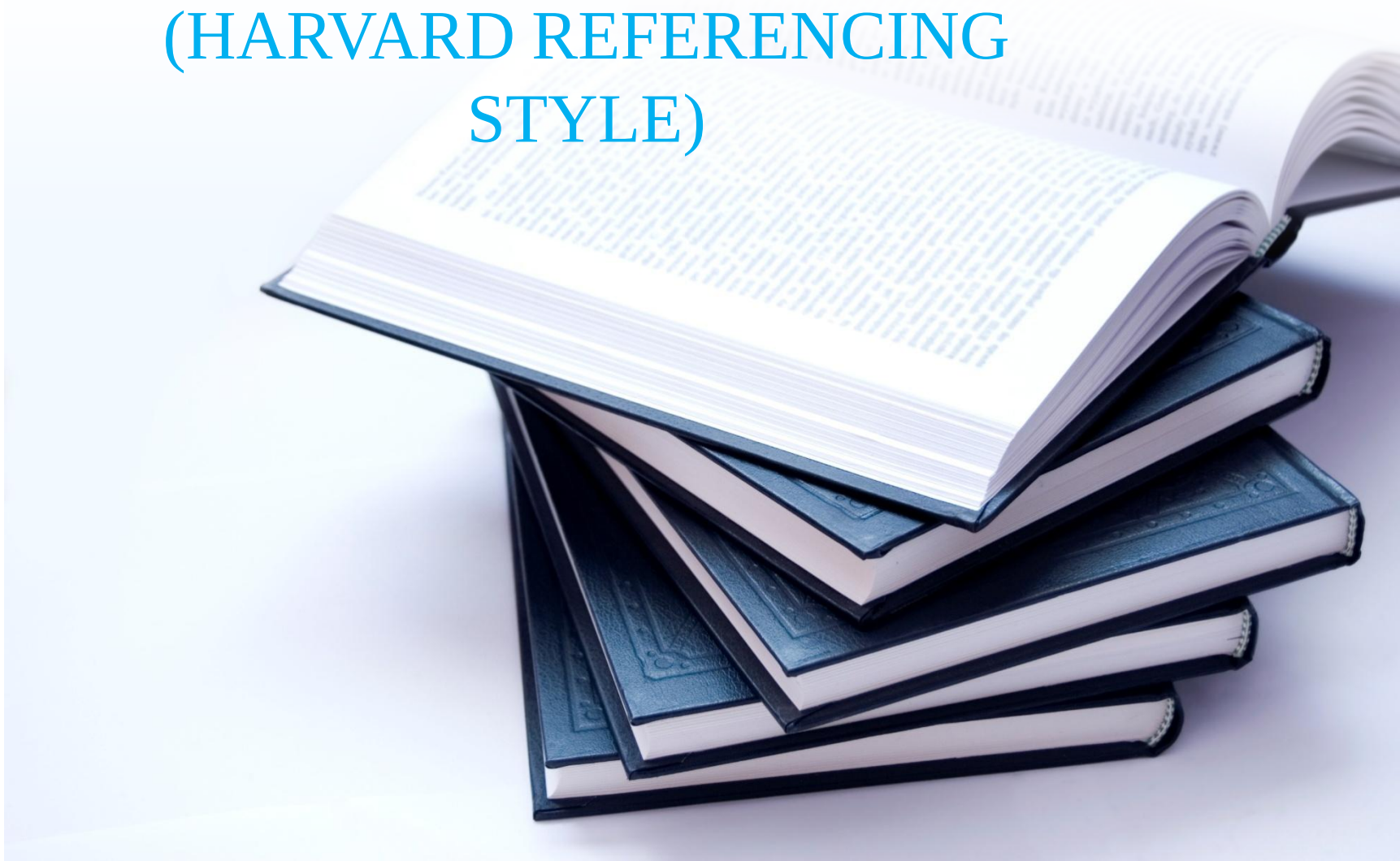

ГАРВАРДСЬКИЙ СТИЛЬ (HARVARD REFERENCING STYLE)

Сфера застосування – гуманітарні науки та суспільні науки.

Визначеної форми Гарвардського стилю цитування та опису посилань не існує, бо немає організації, яка б його розробляла. Оскільки стандартної форми немає, існує величезна кількість варіацій Гарвардського стилю (більше 60). Вони різняться не тільки в залежності від регіону, а й на рівні окремих університетів.

Цитування в тексті

Гарвардський стиль передбачає використання посилань у тексті роботи щоразу, коли ви цитуєте джерело, будь то парафраз, цитата всередині рядка чи блокова цитата.

Внутрішньотекстове посилання містить інформацію про: автора праці, що цитується, дату публікації, сторінковий інтервал (якщо наводиться пряма цитата або перефразована конкретна інформація з джерела).

Оформлення цитат у тексті

	AU	GB
Парафраз	Не береться в лапки	
Цитата всередині речення	*** до 30 слів**	*** до 50 слів**
	Цитата береться в подвійні лапки “…”	

	Приклад: Так, наприклад, Виготський наголошував, що “всюди розвиток особистості дитини виявляється як функція від розвитку її колективної поведінки” (1991, с. 11).	*Приклад:* Так, наприклад, Виготський (1991, с.11) наголошував, що “всюди розвиток особистості дитини виявляється як функція від розвитку її колективної поведінки”.

Блокова цитата	*** 30 слів і більше** Цитата друкується трохи меншим шрифтом у порівнянні з основним текстом, з нового рядка. Не береться в лапки. Наводиться в тексті з абзацним відступом зліва для всієї цитати для відділення її від оточуючого тексту. Позначення цитування ставиться наприкінці цитати перед крапкою. *Приклад:* Ще в 1876 році професор Київського університету ім. Святого Володимира Д. Тальберг писав: Тюрма має справу з внутрішнім світом людини, з моральними хворобами і аномаліями, тому знання психологічні безумовно необхідні для успіху. Не буде сказано занадто, коли відзначити, що сума і якість людських знань у сфері психології і складають першооснову, на якій базується майбутнє тюремного питання (Тальберг 1876, с. 64).	*** 50 слів і більше** Для виділення цитати вона береться в лапки та наводиться в тексті з відступом зліва для всієї цитати. Позначення цитування ставиться після цитати за крапкою. *Приклад:* “Outside the UK, the BBC World Service has provided services by direct broadcasting and re- transmission contracts by sound radio since the inauguration of the BBC Empire Service in December 1932, and more recently by television and online. Though sharing some of the facilities of the domestic services, particularly for news and current affairs output, the World Service has a separate Managing Director, and its operating costs have historically been funded mainly by direct grants from the UK government. These grants were determined independently of the domestic license fee. A recent spending review has announced plans for the funding for the world service to be drawn from the domestic license fee”. (Jones, 1967, p.27)

Позначення цитувань в тексті:

1) Якщо прізвище автора цитованої праці відсутнє у тексті, воно зазначається у дужках в кінці речення перед крапкою, або за логікою речення.

Наприклад:	
AU (Хомський 1972, с. 97-98) (Ганзен 1984)	**GB** (Хомський, 1972, с.97-98) (Ганзен, 1984)

2) Якщо автор цитованої праці згадується в тексті, рік публікації ставиться у дужках після прізвища автора *або* після цитованого уривка, якщо це пряма цитата.

Наприклад:	
AU	**GB**
Ушакова (2011) Гвоздєв (1961, с. 374) Гвоздєв, ‘…’ (1961, с. 374).	Ушакова (2011) Гвоздєв (1961, с.374) Гвоздєв, “…” (1961, с.374).

Окремі випадки внутрішньотекстових посилань

Цитується праця	**Наприклад**		**Примітка**
	AU	**GB**	
2-х авторів	Коваль та Швець (2012)		
	(Коваль & Швець 2012)	(Коваль та Швець, 2012)	
3-х авторів	Куций, Швець та Мельник (2013)		
	(Куций, Швець & Мельник 2013)	(Куций, Швець та Мельник 2013)	
4-х авторів	Залізний та ін. (1998)		
	(Залізний та ін. 1998)	(Залізний та ін., 1998)	

автор – організація	Всесвітня організація з охорони здоров'я (2016)	(Всесвітня організація з охорони здоров'я, 2016)	При першому згадуванні в тексті – назва повністю. Далі – акронім назви.
	(Всесвітня організація з охорони здоров'я [ВООЗ] 2016)		
без автора	Назва праці замість автора. При першому згадуванні – повністю, далі можна скорочено.		
під редакцією	Тимошенко (ред. 2015)		
	(ред. Тимошенко 2015)	(Тимошенко ред., 2015)	
один автор, різні роки	Абгарян (2007; 2010)		В хронологічному порядку
	(Абгарян 2007; 2010)	(Абгарян, 2007; 2010)	
один автор, один рік	Коц (2007a)... Коц (2007b) *або* Коц (2007a; 2007b)		В залежності від назви. Див. «Упорядкування списку…»
	(Коц 2007a; 2007b)	(Коц, 2007a; 2007b)	
різні автори, різні роки	Гудзь та ін. (1997); Луговий і Велет (2001); Шрайк (1999)	Луговий і Велет (2001); Шрайк (1999); Гудзь та ін. (1997)	AU: в алфавітному порядку за прізвищем першого автора цитованої праці GB: в зворотньо-хронологічному порядку

Впорядкування списку використаних джерел

Список використаних джерел розміщується в кінці роботи на окремій сторінці. Він надає інформацію, необхідну для того, щоб знайти і отримати будь- яке джерело, процитоване в тексті документа. Кожне джерело, процитоване в роботі має з'явитися у списку використаних джерел. Так само, кожен запис у списку використаних джерел має бути згаданим в тексті роботи

Назва списку використаних джерел – список посилань

Джерела в списку не нумеруються, а організовуються в алфавітному порядку за прізвищами авторів і в хронологічному порядку, коли робляться посилання на більш ніж одну роботу одного автора (за роком публікації, починаючи з найбільш раннього).

Якщо зустрічаються роботи одного автора, опубліковані в один і той самий рік, в бібліографічному списку вони розміщуються в алфавітному порядку, виходячи із назв робіт; до року публікації в такому випадку приєднується мала латинська літера a, b, c… .

Наприклад:

- Вашуленко, МС 2006a, *Рідна мова*, Освіта, Київ.
- Вашуленко, МС 2006b, *Українська мова і мовлення в початковій школі*, Освіта, Київ.

За наявності кількох праць одного року публікації зі спільним першим автором, у списку спершу ставиться посилання з меншою кількістю авторів.

Правила бібліографічного опису для списку використаних джерел

В посиланні вказуються всі автори праці (редактори, якщо автор відсутній; див. бібліографічний опис книг з авторами). Якщо авторів надто багато (наприклад, в деяких наукових статтях), варто проконсультуватися з науковим керівником щодо обмеження їх кількості й введення «та ін.» після певних прізвищ.

Назви книг, журналів зазначаються без скорочень.

	AU Ініціали зазначаються без крапок.		GB Ініціали зазначаються з крапками.	
	Схема	**Приклади**	**Схема**	**Приклади**
Книга: автори	Прізвище1, Ініціали1, Прізвище2, Ініціали2, Прізвище3, Ініціали3, Прізвище4, Ініціали4 та Прізвище5, Ініціали5 Рік, *Назва книги*, Номер видання (редакції)*, Видавниц-тво, Місце видання. ** крім першого*	Godfrey, J, Hodgson, A, Tarca, A, Hamilton, J & Holmes, S 2010, *Accounting theory*, 7th edn, John Wiley & Sons, Australia, Milton. Вашуленко, МС 2006, *Українська мова і мовлення в початковій школі*, Освіта, Київ. Vachulenko MS 2006, *Ukrainska mova i movlennia v pochatkovii shkoli*, Osvita, Kyiv.	Прізвище1, Ініціали1, Прізвище2, Ініціали2, Прізвище3, Ініціали3, Прізвище4, Ініціали4 та Прізвище5, Ініціали5. Рік. *Назва книги*. Номер видання*. Місце видання: Видавниц-тво. ** крім першого*	Ahmed, T. and Meehan, N. 2012. *Advanced reservoir management and engineering*. 2nd ed. Amsterdam: Gulf Professional Publishing. Григоренко, П., Томак, М. та Тисячна Н. 2013. *Приховування історичної правди*. 2-ге вид. Київ: Українська прес-група. Hryhorenko, P., Tomak, M. ta Tysiachna N. 2013. *Prykhovuvannia istorychnoi pravdy*. 2-he vyd. Kyiv: Ukrainska pres-hrupa.

Книга: автор-організація	Назва організації Рік, *Назва книги*, Номер видання, Видавниц-тво, Місце видання.	Australian Bureau of Agricultural and Resource Economics 2001, *Aquaculture development in Australia: a review of key economic issues*, ABARE, Canberra. Інститут світової економіки та міжнародних відносин 2012, *Держава в економіці Японії*, Київ, Наука.	Назва організації. Рік. *Назва книги*. Номер видання. Місце видання: Видавниц-тво.	Royal College of Nursing, 2006. *Children in the Community*. London: RCN. Інститут світової економіки та міжнародних відносин, 2012. *Держава в економіці Японії*. Київ: Наука.

Книга: без автора	*Назва книги* Рік публікації, Номер видання, Видавниц-тво, Місце видання.	*Style manual for authors, editors and printers* 1996, 5th edn, Australian Government Publishing Service, Canberra. *Основи менеджменту* 2016, Наукова думка, Київ.	*Назва книги*, Рік. Номер видання. Місце видання: Видавниц-тво.	*Collins German-English Dictionary*, 1993. 2nd edn. Stuttgart: Klett. *Основи менеджменту,* 2016. Київ: Наукова думка.

Книга: без автора, за редакцією	Прізвище редактора (ред.) Рік, *Назва книги*, Номер видання, Видавниц-тво, Місце видання.	Bullinger, HJ & Warnecke HJ (eds) 1985, *Toward the factory of the future*, Springer-Verlag, Berlin. Савченко, АГ (ред.) 2011, *Національна економіка*, КНЕУ, Київ. Savchenko, AH (red.) 2011, *Natsionalna ekonomika*, KNEU, Kyiv.	Прізвище редактора, Ініціали ред., Рік. *Назва книги*. Номер видання. Місце видання: Видавниц-тво.	Silverman, D.F. and Propp, K.K. eds., 1990. *The active interview*. Beverly Hills, CA: Sage. Савченко, А.Г. ред., 2011. *Національна економіка*. Київ: КНЕУ. Savchenko, A.H. red., 2011. *Natsionalna ekonomika*. Kyiv: KNEU.

Книга: переклад	Прізвище, Ініціали Рік, *Назва книги*, пер. Ініціали Прізвище перекладача, Видавництво, Місце видання.	Colorado, JA 2006, *Economic theory in the Mexican context: recent developments on the ground*, trans. K Smith, Oxford University Press, Oxford. Драйден, Г & Вос, Дж 2005, *Революція в навчанні*, пер. М. Олійник, Літопис, Львів.	Прізвище, Ініціали, Рік. *Назва книги*. Переклад з мови Ініціали Прізвище перекладача. Місце видання: Видавництво.	Canetti, E., 2001. *The voices of Marrakesh: a record of a visit*. Translated from German by J.A. Underwood. San Francisco: Arion. Драйден, Г. та Вос, Дж., 2005. Революція в навчанні. Переклад з англійської М. Олійник. Львів: Літопис.

Розділ книги за редакцією	Прізвище автора розділу, Ініціали Рік, ‘Назва розділу книги’, в *Назва книги*, Номер видання, ред. Ініціали Прізвище Редактора, Видавниц-тво, Місце видання, сторінкови й інтервал.	Milkman, R 1998, 'The new American workplace: high road or low road?' in *Workplaces of the future*, eds P Thompson & C Warhurst, Macmillan Press, London, pp. 22- 34. Лосик, ГВ 2001, ‘Психологическая концепция моторной теории восприятия речи’, в *Детская речь: психолингвистические исследования,* ред. ТН Ушакова & НВ Уфимцева, Per Se, Москва, с. 9-22.	Прізвище автора розділу, Ініціали, Рік публікації розділу. Назва розділу. В Ініціали Прізвище Редактора, ред. Рік публікації книги. *Назва книги*. Місце видання: Видавниц-тво. Номер розділу *або* сторінкови й інтервал.	Smith, J., 1975. A source of information. In: W. Jones, ed. 2000. *One hundred and one ways to find information about health*. Oxford: Oxford University Press. Ch.2. Лосик, Г.В., 2001. Психологическая концепция моторной теории восприятия речи. В: Т.Н. Ушакова и Н.В. Уфимцева, ред. *Детская речь: психолингвистические исследования*. Москва: Per Se. с.9-22.

Стаття з журналу (друк)	Прізвище, Ініціали Рік, ‘Назва статті’, *Назва Журналу**, Номер тому, Номер випуску, сторінковий інтервал. ** всі основні слова іноземного журналу з великої літери*	Conley, TG & Galeson, DW 1998, ‘Nativity and wealth in mid- nineteenth century cities’, *Journal of Economic History*, vol. 58, no. 2, pp. 468-493. Мігалуш, АО & Волик, ЮО 2010, ‘Вплив соціуму на девіантну поведінку дітей та молоді’, *Вісник НТУУ “КПІ”. Політологія. Соціологія. Право*, № 3, с. 90-95.	Прізвище, Ініціали, Рік. Назва статті. *Назва журналу*, Номер тому (Номер випуску/частини), сторінковий інтервал.	Perry, C., 2001. What health care assistants know about clean hands. *Nursing Times*, 97(22), pp.63-64. Пилипчук, В.П., Данніков, О.В. та Ямчинська, А.С., 2009. Впровадження інноваційних продуктів та розвиток ринку FMCG. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*, 6, с.294-301.

Стаття з журналу (online)	Прізвище, Ініціали Рік, ‘Назва статті’, *Назва журналу,* Номер тому*, Номер випуску*, сторінкови й інтервал*. Доступно: <URL >. [Дата звернення] ** якщо вказано*	Downing, S 2010, ‘Social control in a subculture of piracy’, *Journal of Criminal Justice and Popular Culture*, vol. 17, no. 1, pp. 77-123. Available from: <http://www.albany.edu/scj/jcjpc/vol17is1/Downing7_3.pdf>. [18 November 2011]. Іщенко, НГ & Тєлєгіна, КІ 2014, ‘Рекламний текст як форма соціального впливу’, *Новітня освіта*, № 1, с. 30-35. Доступно: <http://ae.fl.kpi.ua/article/view/29265>. [11 Лютий 2016].	Прізвище, Ініціали, Рік. Назва статті. *Назва журналу*, [online] Номер тому (Номер випуску/частини)*, сторінкови й інтервал*. Доступно: <URL> [Дата звернення]. ** якщо вказано*	Downing, S., 2010. Social control in a subculture of piracy, *Journal of Criminal Justice and Popular Culture*, [online] 17(1), pp.77-123. Available at: <http://www.albany.edu/scj/jcjpc/vol17is1/Downing7_3.pdf> [Accessed 10 October 2012]. Іщенко, Н.Г. та Тєлєгіна, К.І., 2014. Рекламний текст як форма соціального впливу. *Новітня освіта*, [online] 1, с.30-35. Доступно: <http://ae.fl.kpi.ua/article/view/29265> [Дата звернення 11 Лютий 2016].

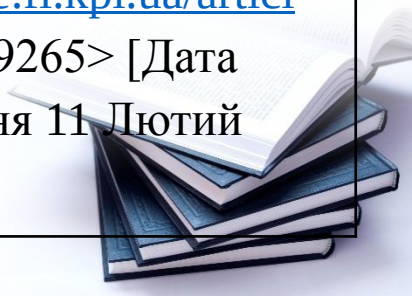

Стаття з газети	Прізвище, Ініціали Рік публікації, ‘Назва статті’, *Назва Газети,* Дата публікації, сторінковий інтервал.	Devlin, M 2011, ‘Keys found to success by the less privileged’, *The Australian*, 16 November, p. 32. Новак, О 2014, ‘Літературна весна в Київській політехніці’, *Київський Політехнік*, 5 Червень, с. 4.	Прізвище, Ініціали, Рік. Назва статті. *Назва газети,* Дата публікації, Номер сторінки та стовбця*. **стовбці зліва направо: a, b, …*	Slapper, G., 2005. Corporate manslaughter: new issues for lawyers. *The Times*, 3 Sep. p.4b. Новак, О., 2014. Літературна весна в Київській політехніці. *Київський Політехнік*, 5 Черв., с. 4а.

Для статей з журналів і газет, де автор організація або без автора – так само як для книг: назва організації або назва статті в полі відомостей про авторів.

Дисертація	Прізвище, Ініціали Рік, *Назва дисертації*. Тип роботи з вказівкою вченого ступеня автора, Офіційна назва університету, Місце розташування університету.	Hos, JP 2005, *Mechanochemically synthesized nanomaterials for intermediate temperature solid oxide fuel cell membranes*. Ph.D. thesis, University of Western Australia. Кліонський, ОМ 2015, *Міжнародний маркетинг аеропортів*. Дисертація кандидата наук, Національний авіаційний університет, Київ.	Прізвище, Ініціали, Рік. *Назва дисертації*. Вчений ступінь. Офіційна назва університе-ту.	Fisher, C. W., 2008. *The legacy of leadership – a study of leadership influence within a single organisation*. D.Ed. University of Sheffield. Сегол, P.I., 2010. *Редагування перекладу текстів англомовних телесеріалів*. Кандидат наук. Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут”.

Матеріали конференцій, семінарів,	Прізвище, Ініціали Рік, ‘Назва доповіді’ в *Назва збірника праць Конференції,* ред. Ініціали Прізвище редактора, Видавництво, Місце видання, сторінковий інтервал.	Riley, D 1992, 'Industrial relations in Australian education', in *Contemporary Australasian industrial relations: proceedings of the sixth AIRAANZ conference*, ed. D Blackmur, AIRAANZ, Sydney, pp. 124-140. Пригоцький, ВА 2010, ‘Мінімізація податків – об’єктивна реальність’, в *Мінімізація сплати податків: Науково-практичний круглий стіл*, ред. ЛЛ Тарангул, Ірпінь, Україна, с. 71- 73.	Прізвище автора доповіді Ініціали, Рік. Повна назва доповіді. В: Ініціали Прізвище редактора, ред. *або* Назва організації, *Повна назва Конференції* . Місце проведення, Дата проведення. Місце видання: Видавниц-тво.	Brown, J., 2005. Evaluating surveys of transparent governance. In: UNDESA (United Nations Department of Economic and Social Affairs), *6th Global forum on reinventing government: towards participatory and transparent governance*. Seoul, Republic of Korea, 24-27 May 2005. New York: United Nations. Макаренко П.Д., 2014. Бібліотека та інтелектуальна власність. В: Н.П. Пасмор, ред., *Імперативи розвитку електронних бібліотек: pro et contra.: Міжнародна веб-конференція*. Харків, Україна, 27 Березень 2014. Харків: б.в.

Патент	Прізвище винахідника, Ініціали *або* Організація-патентовлас-ник Рік публікації, *Назва патенту*, Патент Країни Номер.	Cookson, AH 1985, *Particle trap for compressed gas insulated transmission systems*, US Patent 4554399. Київський національний торговельно-економічний університет 2010, *Спосіб виробництва вареників "здоров'я"*, Патент України 50481.	Прізвище винахідника, Ініціали, Організація-патентовласник, Рік публікації. *Назва патенту.* Країна. Пат. Номер патенту (статус*). *якщо заявка	Leonard, Y., Super Sports Limited. 2008. *Tin can manufacture and method of sealing*. Canada. Pat. 12,789,675. Мацко, Г.К., 1999. *Вічний двигун*. Україна. Пат. 26933.

Стандарт	Назва організації Рік публікації, *Повна назва стандарту*, Буквений та числовий код стандарту, Видавництво, Місце видання.	Standards Australia 1994, *Information processing - text and office systems - office document architecture (ODA) and interchange format: part 10: formal specifications*, AS/NZS 3951.10:1994, Standards Australia, NSW. Держспоживстандарт України 2006, *Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Покажчик та огляд*, ДСТУ ISO 7000:2004, Держспоживстандарт України, Київ.	Назва організації, Рік публікації. Буквений та числовий код стандарту *Повна назва стандарту*. Місце видання: Видавництв о.	International Standards Office, 1998. ISO 690 – 2 *Information and documentation: Bibliographical references: Electronic documents*. Geneva: ISO. Держспоживстандарт України, 2006. ДСТУ ISO 7000:2004 *Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Покажчик та огляд*. Київ: Держспоживстандарт України.

Звіт з науково-дослідної роботи	Прізвище, Ініціали Рік, Номер звіту. *Назва роботи,* Видавець, Дата звернення.	Burgio-Ficca, C 2013, *IBISWorld Industry Report G4241. Sport and camping equipment retailing in Australia,* IBISWorld, viewed 26 August 2013. Нелін, Є 2011, № 2332-п. *Високовибірні резонансно-тунельні кристалоподібні пристрої обробки сигналів*, НТУУ "КПІ", переглянуто 26 Червень 2012.	Прізвище, Ініціали. Рік. Номер звіту. *Назва роботи.* Видавець, Дата звернення.	Burgio-Ficca, C. 2013. *IBISWorld Industry Report G4241. Sport and camping equipment retailing in Australia,* IBISWorld, viewed 26 August 2013. Нелін, Є. 2011. № 2332-п. *Високовибірні резонансно-тунельні кристалоподібні пристрої обробки сигналів*. НТУУ "КПІ", переглянуто 26 Червень 2012.

Вебсайт	Розробник *або* Автор *або* Власник сайта Рік, *Назва web-документу або web-сторінки.* Доступно: <web-адреса/URL>. [Дата звернення].	Australian Securities Exchange 2009, *Market Information*. Available from: <http://www.asx.com.au/professionals/market_information/index.htm>. [5 July 2009]. Книжкова палата України імені Івана Федорова 2016, *Видавнича діяльність*. Доступно: <http://www.ukrbook.net/vydav_dil.html>. [10 Лютий 2016].	Розробник *або* Автор *або* Власник сайта, Рік. *Назва web-документу або web-сторінки*. [тип матеріалу] (дата оновлення*) Доступно: <web-адреса/URL> [Дата звернення]. *якщо є	Foundation for Economic Education (FEE), 2014. *England's Whetstone named FEE's first "Blinking Lights" award recipient*. [online] Available at: <http://www.fee.org/publications/detail/england s-whetstone-named-fees- first-blinking-lights- award-recipient> [Accessed 16 July 2014] Книжкова палата України імені Івана Федорова, 2016. *Видавнича діяльність*. [online] (Останнє оновлення 29 Січень 2016) Доступно: <http://www.ukrbook.net/vydav_dil.html> [Дата звернення 10 Лютий 2016].

Веб-документ	Прізвище автора, Ініціали або Організація-автор Рік, *Назва документу*, Видавець, Місце видання. Доступно: <web-адреса/URL>. [Дата звернення].	Department of Industry, Tourism and Resources 2006, *Being prepared for an influenza pandemic: a kit for small businesses*, Government of Australia. Available from: <http://www.innovation.gov.au>. [28 February 2009]. Домбругов, МР 2012, *Звіт про діяльність Асоціації УРАН в 2011 р.*, Ukrainian Research & Academic Network. Доступно: <http://uran.ua/archives/2012apr-zbory/zvit2011.pdf>. [12 Квітень 2013].	Прізвище автора, Ініціали або Організація-автор, Рік. *Назва документу*. [тип матеріалу] Місце видання: Власник або Видавництв о. Доступно: <web-адреса/URL> [Дата звернення].	Defoe, D., 1999. *The fortunes and the misfortunes of the famous Moll Flanders*. [online] Champaign, Illinois: Project Gutenberg. Available at: <http://www.gutenberg.org/etext/370> [Accessed 18 November 2005] Домбругов, М.Р., 2012. *Звіт про діяльність Асоціації УРАН в 2011 р.* [online] Ukrainian Research & Academic Network. Доступно: <http://uran.ua/archives/2012apr-zbory/zvit2011.pdf> [Дата звернення 12 квітня 2013].